

DOCUMENT

DEL

**FÒRUM DE REFLEXIÓ EDUCATIVA:
ENSENYAMENT PÚBLIC – ENSENYAMENT CONCERTAT**

Palma, 7 d'abril de 2011

FÒRUM DE REFLEXIÓ EDUCATIVA:
ENSENYAMENT PÚBLIC – ENSENYAMENT CONCERTAT

Í N D E X

I.	Presentació	3
II.	Consideracions generals.	5
III.	Recomanacions i propostes	7

I – PRESENTACIÓ

Aquest fòrum de reflexió es creà a instàncies de l'Hble. Sr. conseller d'Educació i Cultura del Govern de les Illes Balears, Sr. Bartomeu Llinàs i Ferrà, amb el propòsit d'analitzar la realitat de l'ensenyament concertat i de l'ensenyament públic a les Illes Balears. Es tracta de fer propostes per aconseguir que tots els centres sostinguts amb fons públics col·laborin de forma coordinada per adquirir els objectius educatius que ha fitxat la nostra societat i incrementar la qualitat i l'equitat del sistema educatiu de les Illes Balears.

Per arribar als seus objectius el Fòrum ha encetat un debat on s'han analitzat els principals problemes de l'ensenyament públic i concertat, amb una doble intencionalitat: aconseguir una sola línia d'actuació educativa, des de la diversitat de gestió dels centres i amb l'objectiu de millorar el sistema escolar, que ha de tenir per centre l'alumne amb la perspectiva de la seva educació integral.

En el fòrum han participat set membres, de procedència diversa, amb la voluntat de fer una anàlisi de la realitat educativa des de diferents angles. Els seus components han estat:

- Sra. Jacqueline Cardell Calafat, expresidenta de la Sectorial d'Ensenyament de la Unió de Cooperatives de Treball Associat de les Illes Balears
- Andreu Crespí Plaza, exdirector provincial del Ministeri d'Educació i Ciència de les Illes Balears
- Marta Monfort Miserachs, expresidenta de la Fundació Escola Catòlica de les Illes Balears
- Graciliana Pascual López, exdirectora dels CEIP Son Banya i Camilo J. Cela
- Damià Pons Pons, exconseller d'Educació i Cultura del Govern de les Illes Balears
- Bartomeu Rotger Amengual, exconseller d'Educació, Cultura i Esports del Govern Balear
- Bernat Sureda Garcia, expresident del Consell Escolar de les Illes Balears

Reunit el grup, s'acordà que actuàs com a coordinador el Sr. Bartomeu Rotger Amengual i com a secretari el Sr. Francesc Arbona Quetglas.

La metodologia que s'ha seguit al llarg del fòrum ha inclòs:

1. Exposició lliure de cada membre de la comissió sobre la problemàtica educativa, a partir de l'experiència pròpia i la reflexió, d'acord amb un esquema de treball, sempre obert a d'altres consideracions.

FÒRUM DE REFLEXIÓ EDUCATIVA:

ENSENYAMENT PÚBLIC – ENSENYAMENT CONCERTAT

2. Anàlisi i debat sobre les aportacions amb la intenció d'arribar a propostes consensuades.
3. Realització d'audiències externes, amb la participació de professionals de l'ensenyament, amb un ample coneixement de la realitat educativa i de la gestió.
4. Elaboració d'un document únic de recomanacions, consensuat i aprovat per la comissió del *Fòrum de Reflexió Educativa: ensenyament públic – ensenyament concertat*.

Les persones externes als components del fòrum que aportaren les seves opinions foren:

- Elvira Badia Corbella, directora general de Planificació i Centres.
- Miquel Coll Cañellas, director general de Personal Docent.
- Miquel Sbert i Garau, cap del Departament d'Inspecció Educativa.
- Bartomeu Cañellas Roca, director de l'Institut d'Avaluació i Qualitat del Sistema Educatiu.
- Jaume March Serra, director de l'IES Marratxí.
- Joan Rado Ferrando, director del CEIP Joan Miró.
- Enric Pozo Mas, president de la Sectorial d'Ensenyament de la Unió de Cooperatives de Treball Associat.
- Marc González Sabater, director de l'assessoria jurídica d'Escola Catòlica.
- Joana Bardina Pujol i Elena Quintana Murfi, directora i coordinadora de l'àrea d'educació de l'Ajuntament de Palma.
- Victor Castillo Sans, director del CC Balmes, en representació d'ACENEB-CECE.

Les idees i opinions aportades en les audiències i, simultàniament, en el debat general que es va derivar, varen ser tengudes en compte a l'hora d'elaborar els documents corresponents. Volem expressar el nostre agraïment a totes les persones que hi varen participar, tot reconeixent l'alt grau d'interès de les seves aportacions.

A partir dels debats dels integrants del fòrum, i de les aportacions que els distints professionals convidats a participar hi varen fer, es presenten les següents consideracions i propostes.

II – CONSIDERACIONS GENERALS

1. Tradicionalment al nostre sistema educatiu han conviscut centres de titularitat pública amb centres d'iniciativa social que han cobert les necessitats educatives de la població. L'oferta de titularitat privada ha estat sempre molt plural i ha inclòs iniciatives de col·lectius socials diversos, de caràcter confessional o empreses i cooperatives que han impulsat centres escolars amb models educatius i idearis molt diversos.

La pluralitat de l'oferta educativa i la participació del teixit associatiu en la creació d'iniciatives escolars ha aportat una gran riquesa d'experiències educatives i d'innovació pedagògica.

2. La Constitució espanyola reconeix de forma taxativa el dret a l'educació, que serà obligatòria i gratuïta a l'ensenyament bàsic. Per tant, els poders públics han de garantir aquest dret de tothom a l'educació, mitjançant una programació general de l'ensenyament, amb una forta participació dels sectors implicats, i la creació de centres.
3. La funció bàsica dels centres escolars sostinguts amb fons públics és la de garantir la formació dels ciutadans, l'equitat en l'accés a l'educació i la cohesió social. A complir aquesta funció contribueixen tant l'escola de titularitat pública com l'escola privada, en aquest cas mitjançant els concerts amb l'Administració educativa. La concertació de l'escola de titularitat privada, amb el finançament públic previst a l'article 27.9 de la Constitució (*els poders públics ajudaran aquells centres docents que reuneixin els requisits que la llei estableixi*), té dues funcions:
 - Garantir que els objectius d'equitat i de cohesió social es puguin donar en el marc de la pluralitat educativa i de la llibertat d'ensenyament.
 - Fer manifest el compromís dels titulars privats amb l'objectiu de servei públic i de funció social de l'educació.
4. Tots els centres sostinguts amb fons públics han de tenir les mateixes obligacions i els mateixos drets.
5. Es constata que existeix una distribució desigual de l'alumnat que requereix una atenció específica, clarament superior als centres públics respecte dels concertats.
6. L'Administració educativa, per tal de garantir el dret de tothom a l'educació, ha d'optimitzar els recursos mitjançant una programació general que afecti tota

FÒRUM DE REFLEXIÓ EDUCATIVA:

ENSENYAMENT PÚBLIC – ENSENYAMENT CONCERTAT

l'oferta sostinguda amb fons públics. Aquesta programació no sols ha d'afectar les infraestructures sinó també una distribució equitativa i suficient dels recursos.

7. Les dades que ens aporta l'avaluació del sistema educatiu, des de diferents instàncies, no són positives i ens indiquen que s'han d'aprofitar i optimitzar tots els recursos per tal de cobrir les necessitats i millorar l'educació.

Els membres del fòrum volen manifestar la seva convicció que la millora del nostre sistema educatiu no és una responsabilitat tan sols de l'administració educativa, ni del professorat i altres professionals de l'ensenyament; sinó que exigeix, també, la implicació de tota la societat.

Per aconseguir els nivells d'eficiència i qualitat exigibles al nostre sistema educatiu és necessari que tota la societat valori més la formació i l'educació. Tot i així, la millora de l'ensenyament requereix, també, la millora permanent de l'Administració educativa.

Són necessàries igualment reformes i actualitzacions en l'organització del sistema escolar. Cal optar per l'aplicació adaptada dels currículums i dels continguts de l'ensenyament per afavorir l'adquisició de les competències bàsiques necessàries per a la integració cívica i professional a la societat actual. És necessari també millorar la motivació del professorat, la seva capacitació inicial, la seva selecció i la formació permanent.

La millora de l'ensenyament no és possible si no es fa un canvi profund a l'Administració educativa. Les funcions de supervisió, inspecció, ordenació i gestió del sistema, distribució de recursos, inversions, suport legal, planificació, assignació pressupostària, etc, determinen d'una manera substancial l'acció docent–discent dels centres escolars.

Aquest canvi de l'Administració educativa, s'hauria de concretar en una microactuació en els centres, atenent la seva pluralitat, diversitat i necessitats específiques.

8. Tot centre, amb independència de la seva titularitat, necessita un projecte educatiu propi que estableixi els objectius, prioritats i procediments d'actuació. La incorporació del caràcter propi o ideari al projecte educatiu, confereix al centre un determinat perfil educatiu, garantint així el dret de pares i mares a escollir l'educació que estigui més d'acord amb les seves idees i conviccions.
9. La societat ha de ser conscient que una política educativa de qualitat suposa una important inversió econòmica. Per això, cal que l'Administració i els centres planifiquin, gestionin i avaluin les inversions que programin o es realitzin, per tal de rendibilitzar-les al màxim.

III – RECOMANACIONS I PROPOSTES

INTRODUCCIÓ

Tant durant la dècada de 1980, a càrrec del Govern de l'Estat, com en el període en què ha correspost al Govern de les Illes Balears la seva gestió política, els darrers dotze anys, s'han invertit recursos ben considerables per a la millora del nostre sistema educatiu. Aquests recursos sobretot han estat destinats a la creació de nous centres –i també a l'ampliació o reforma dels existents– i a l'increment de les plantilles de professorat. Més secundàriament, a la formació permanent dels docents, amb l'objectiu de millorar i actualitzar les seves habilitats didàctiques i de gestió, i a la introducció de les noves tecnologies.

Tanmateix, però, els indicadors que periòdicament són donats a conèixer, de part d'entitats avaluadores solvents, posen en evidència que l'alumnat balear té uns resultats acadèmics i uns nivells de competències bàsiques per a l'aprenentatge que són clarament insatisfactoris.

Sembla raonable considerar que a hores d'ara l'eficiència del nostre sistema escolar és notablement inferior al que en bona lògica hauria de ser i se'n podria esperar: els resultats no es corresponen als esforços humans i econòmics que s'hi han abocat, tant de part del professorat com de l'Administració educativa o dels responsables de la gestió directa dels centres.

Capgirar aquesta situació no serà en cap dels casos ni immediat ni fàcil. I de cap de les maneres el nostre redreçament escolar podrà ser el resultat de l'aplicació de solucions simplistes, o de receptes populistes o de doctrinarismes d'un o altre signe. A una realitat tan complexa com la que hi ha als centres escolars de les Balears, el que cal és gestionar-la amb rigor, amb la implicació responsable de totes les parts que hi intervenen, des del màxim consens polític i social, amb la complicitat dels mitjans de comunicació i dels sectors que lideren els diferents àmbits de la societat civil.

Els centres educatius de les Illes Balears són el reflex de la societat dins la qual estan inserits, una societat que presenta una enorme complexitat a causa dels diferents fenòmens de signe divers i de dimensió estructural que s'hi han anat produint durant les dues darreres dècades: canvis socials i tecnològics, generalització de nous valors individuals, la redefinició de la funció de determinades institucions –la família i altres de caràcter més social– que històricament havien fet una tasca de socialització i de cohesió comunitària, un creixement demogràfic espectacular com a conseqüència d'un procés migratori de composició molt heterogènia, l'impacte alienador d'una part dels mitjans de comunicació...

En parlar analíticament del rendiment global del sistema escolar de les Illes Balears, no podem obviar el model social i econòmic que ens caracteritza com a país. Una

FÒRUM DE REFLEXIÓ EDUCATIVA:

ENSENYAMENT PÚBLIC – ENSENYAMENT CONCERTAT

economia majoritàriament especialitzada en serveis o en treballs de caràcter més quantitatiu que qualitatiu, com és el nostre cas, no exigeix una mà d'obra que hagi invertit temps i esforços en l'adquisició d'una formació sòlida. El nostre mercat de treball, especialment en les èpoques d'expansió econòmica, incita el jovent a la deserció escolar presentant-los el miratge d'una feina que tan sols els exigeix una mínima formació, o fins i tot nul·la, i a canvi els ofereix un sou que, encara que sigui precari, els permet participar com a consumidors de l'oferta compulsiva d'oci que ambientalment els reclama de manera insistent. Des de les institucions polítiques, fins ara no s'ha afrontat amb prou claredat i contundència el tractament d'aquesta problemàtica. I el món empresarial, acomodat a un sistema de productivitat sobretot quantitativa, no sembla gaire interessat a contribuir, amb l'adopció d'un major nivell d'exigència de formació al personal que contracta, a la creació d'un estat d'opinió que valori l'adquisició d'una formació solvent com el millor camí per aconseguir en el futur un treball de qualitat. Quant a les famílies, el seu paper, en un nombre gens insignificant de casos, tampoc no acaba de ser el que convendria, de vegades perquè els pares no disposen dels recursos culturals que els permetrien orientar degudament el procés escolar dels fills, i d'altres perquè més aviat veuen amb bons ulls la seva entrada precipitada al mercat de treball perquè així començaran a aportar recursos a l'economia familiar.

En el context de la societat real que caracteritza les Illes Balears d'ara mateix, el sistema escolar, més enllà dels fets externs que el puguin condicionar, ha d'assumir amb totes les conseqüències la realització dels objectius que li corresponen en relació a la formació dels infants i dels joves. Els dèficits socials no poden ésser una coartada que serveixi per justificar els nivells insatisfactoris de rendiment escolar que s'estan produint. Més aviat han de servir d'estímul i han de contribuir a incrementar la consciència de la responsabilitat de l'escola com a institució que ha de contribuir a compensar les mancances de l'entorn social on s'insereix.

És especialment necessària la pràctica permanent de la cultura de l'avaluació, interna i externa, a partir de la qual s'han de desenvolupar les reflexions crítiques necessàries, compartides pel professorat de cada centre, i així mateix entre els centres i l'Administració educativa, amb l'objectiu d'anar introduint totes aquelles microreformes, sempre fonamentades en l'experiència pràctica, que en cada moment siguin considerades més adients per a la solució de les mancances d'aprenentatge de l'alumnat o per aconseguir la gestió més eficient possible de cada escola o institut i de cada una de les seves aules. Igualment s'ha d'incrementar al màxim l'eficiència en la gestió de la plantilla dels centres. Així mateix, s'han de reforçar les activitats orientades a resoldre les dificultats d'aprenentatge de l'alumnat, molt especialment les relacionades amb la comprensió lectora i l'expressió verbal i escrita. L'administració ha de prioritzar l'atenció cap a aquells centres públics i concertats que presenten, segons els indicadors coneguts, els majors dèficits de rendiment escolar i un menor grau d'integració sociocultural de l'alumnat, proveint-los, si cal, del personal i recursos econòmics que en cada cas necessitin per tal que

FÒRUM DE REFLEXIÓ EDUCATIVA:

ENSENYAMENT PÚBLIC – ENSENYAMENT CONCERTAT

puguin desenvolupar les mesures que hagin estat considerades més idònies –pel professorat, l'equip directiu i l'administració educativa– per a la solució dels problemes detectats. L'instrument en què s'haurien de concretar aquestes intervencions podria ser el contracte programa entre el centre en qüestió i l'Administració educativa. S'hi hauria d'incloure una anàlisi de la problemàtica detectada, un programa detallat d'intervenció, amb un calendari per desenvolupar-lo, la relació dels objectius d'aprenentatge i de cohesió sociocultural que s'haurien d'aconseguir, el personal i recursos tècnics que serien necessaris, el mètode d'avaluació que seria aplicat, el processament dels resultats, l'aprofitament de les conclusions que se'n treguessin per tal d'incloure-les en un nou contracte programa renovat...

La consciència que els recursos que en l'actualitat es dediquen al sistema escolar de les Illes Balears han de ser en tot moment usats amb la màxima responsabilitat i amb la màxima eficiència ha de ser compartida per tot el sector de l'ensenyament i exigida per tota la societat. Tot i així, és evident que a hores d'ara les quantitats que s'hi destinen en els pressupostos que anualment s'aproven al Parlament de les Illes Balears són clarament insuficients, inferiors al 3% del PIB. Es tractaria d'impulsar un procés de major eficiència en l'ús dels recursos actualment disponibles i, en paral·lel, anar-los incrementant progressivament al llarg dels propers anys. L'objectiu ha de ser millorar la totalitat del nostre sistema escolar. I fer-ho sobretot amb la perspectiva que any rere any vagi tenint millors indicadors respecte a les pròpies avaluacions anteriors, molt més que no comparant-lo sistemàticament amb les mitjanes de rendiment d'altres realitats escolars (estatals, europees, països concrets) que corresponen a unes situacions socials i educatives no exactament iguals a les de les Balears.

1. És absolutament necessari potenciar la cultura de l'avaluació en el sistema educatiu, en tots els seus aspectes i nivells.

És necessari una avaluació, interna i externa, de centre. L'avaluació ha de ser sempre formativa, en el sentit de corregir les distorsions i carències de l'ensenyament i les del propi alumne. Qualsevol pla o programa d'actuació ha d'incloure, d'una forma clara i contundent, la seva avaluació.

Els resultats de l'avaluació externa han de retornar, necessàriament, als mateixos centres escolars, amb l'objectiu d'elaborar propostes de millora contínua.

2. Les dades i indicadors recollits, de procedència diversa, sobre el sistema educatiu, així com també les recomanacions del Consell Escolar de les Illes Balears, han de servir per fonamentar un pla d'actuació detallat per a cada centre i, a més, constituir la base de la programació general de l'administració educativa.

FÒRUM DE REFLEXIÓ EDUCATIVA:

ENSENYAMENT PÚBLIC – ENSENYAMENT CONCERTAT

3. L'Administració ha de tenir més capacitat d'adaptació a la dinàmica de la vida escolar i més agilitat i flexibilitat per programar i executar plans d'urgència davant la problemàtica creada per la cada vegada més elevada diversitat que s'escolaritza en les nostres aules. La resposta a aquesta diversitat passa per agrupaments més flexibles, per la possibilitat d'organitzar plans estratègics d'actuació en centres o grups de centres amb problemes d'organització, d'atenció a alumnat amb necessitats específiques de suport educatiu, a problemes de retràs, de recuperació, d'abandonament prematur, ...

Els contractes programa, els equips docents temporals, els grups de reforç, els grups d'ampliació i aprofundiment de continguts per a alumnat amb altes capacitats intel·lectuals, etc; són ajudes efectives que permetran als centres oferir un tipus d'aprenentatge més adequat a aquesta diversitat.

4. S'ha de potenciar l'autonomia de centre per tal d'afavorir un projecte educatiu amb personalitat propi i directament aplicable a les necessitats específiques i singulars de cada centre escolar.
5. És necessari arbitrar les mesures adients per tal de poder aprofitar i compartir els recursos existents de tots els centres sostinguts amb fons públics, i els espais i serveis comuns en les distintes zones escolars (instal·lacions esportives, biblioteques, sales d'exposicions, menjadors, sales d'actes, etc.).
6. S'ha de facilitar, a més, les relacions i comunicació entre professorat de distints centres per tal de fixar criteris comuns d'actuacions en problemes semblants i facilitar l'intercanvi d'experiències, especialment en l'aplicació de metodologies actives i tecnologies innovadores.
7. S'ha d'incentivar, per part de professorat i alumnat, les visites a centres escolars diferents –intercanvis escolars– per tal de conèixer i experimentar projectes innovadors de tipus didàctic i organitzatius, a més d'actes i mostres propis de l'actualitat educativa del centre.
8. La formació inicial del professorat ha d'estar més en consonància amb la realitat escolar actual. Per tant, ha de contemplar les aplicacions didàctiques, les metodologies actives, l'avaluació formativa, les tecnologies de la informació, les competències lingüístiques, la motivació i la responsabilitat, ... Així, en els nous graus i màsters per accedir a la funció docent, s'han de donar no només els coneixements per ensenyar una àrea o matèria, sinó tots aquells que siguin necessaris per afrontar els problemes que sorgeixin en la vida d'un centre educatiu, tant organitzatius, com pedagògics o de convivència.

FÒRUM DE REFLEXIÓ EDUCATIVA:

ENSENYAMENT PÚBLIC – ENSENYAMENT CONCERTAT

9. S'ha de valorar i incentivar l'esforç formatiu del professorat. L'administració educativa ha de promoure activitats que possibilitin l'actualització professional així com l'adquisició de nous coneixements i habilitats, facilitant que hi participin els docents dels centres sostinguts amb fons públics.
10. Es constata la necessitat de reforçar el respecte i la consideració social del professorat. Els incentius i reconeixements públics per les seves bones pràctiques educatives, tant individuals com col·lectives, podran contribuir a estimular i a motivar els docents.
11. És imprescindible la professionalització de la funció directiva, sense perjudici de la seva selecció mitjançant processos democràtics. L'administració educativa hauria d'activar ofertes de formació i actualització en tècniques de direcció i lideratge, a més d'incrementar els actuals complements per raó dels càrrecs.
12. El currículum escolar ja ha estat objecte, en els darrers anys, de periòdiques revisions. Ara, més que insistir en aquesta pràctica, el que procedeix és fer-ne l'aplicació que en cada cas garanteixi l'adquisició de les competències bàsiques.
13. Els centres escolars i cada un dels membres del professorat tenen la responsabilitat d'orientar el seu alumnat, no sols en qüestions didàctiques, pròpies de cada matèria, sinó també educatives; així com d'atendre les famílies en les seves demandes d'informació i orientació. L'acció tutorial s'ha de centrar en un profund coneixement de la circumstància que envolta l'alumnat, tant dins com fora del centre, per poder conèixer la influència que aquesta realitat té sobre el desenvolupament acadèmic i personal de l'alumne.
14. Seria convenient que la xarxa de centres públics pogués oferir una major diversitat d'opció d'escolarització en referència a les dues qüestions següents:
 - Una estructura de jornada escolar diversificada (partida o continuada).
 - Una línia completa de nivells educatius, des d'infantil a secundària; ja sigui mitjançant la creació d'un complex educatiu que integri diferents edificis o amb edificis que incloguin tots els nivells.
15. En els centres públics s'ha de procurar la màxima estabilitat del professorat, inclús amb la possibilitat d'establir legalment uns mínims de permanència en el lloc de treball.
16. Estudiar la possibilitat d'un llistat únic de professorat interí per tal de cobrir les baixes, de manera que els docents de substitució puguin accedir en igualtat de condicions i d'una forma ordenada i correlativa, als diferents llocs de treball, amb l'únic requisit de respecte a l'ideari i projecte educatiu del centre en qüestió.

FÒRUM DE REFLEXIÓ EDUCATIVA:

ENSENYAMENT PÚBLIC – ENSENYAMENT CONCERTAT

Tot això evitaria, entre altres coses, que els docents de substitució haguessin d'abandonar el seu lloc de feina en la concertada per no perdre el seu número en la llista. D'altra banda, aquesta llista única facilitaria l'estabilitat del professorat en el centre.

17. L'Administració educativa ha de complir, i procurar millorar, els acords que en matèria d'equiparació salarial i d'horari laboral s'han signat amb els sindicats, organitzacions empresarials i cooperatives.
18. El dret de fixar un ideari propi o un determinat projecte de centre, no pot entrar en conflicte amb els principis d'equitat i de cohesió social.
19. El centre escolar és el lloc on han d'aprendre a conviure els nins i les nines, els joves i les joves. Per això la coeducació ha de ser determinant en els centres sostinguts en fons públics.
20. L'escolarització de l'alumnat amb necessitats específiques de suport educatiu (NESE), s'ha de fer d'una manera més equilibrada entre els distints centres sostinguts amb fons públics. Els centres han de rebre els recursos necessaris per aconseguir la integració escolar d'aquest alumnat. L'Administració educativa vetllarà perquè es compleixi la normativa d'escolarització.
21. En la programació general de l'ensenyament, i per tal d'atendre tota la demanda educativa, es tendran en compte tots els llocs escolars existents, ja sigui d'ensenyament públic o concertat.
22. El mapa escolar ha de ser públic i obert, així com la seva execució i avaluació. Així mateix, ha de conformar la base dels programes d'execució de la política educativa del Govern i ha de garantir l'optimització del recursos i l'equilibri de tot el sistema educatiu.
23. La creació, supressió i transformació d'unitats escolars en els centres públics i concertats ha de respondre a les necessitats detectades en l'avaluació del sistema educatiu i recollides en la programació general i el mapa escolar.
24. L'Administració educativa ha de simplificar la burocràcia dels centres escolars, a fi de concentrar la gestió en els serveis que afecten directament l'acció educativa dels centres.
25. És convenient una reforma de la inspecció educativa en organització, recursos i funcions, que permeti realitzar les distintes tasques de supervisió, avaluació de les necessitats de centre i inspecció del compliment de l'ordenament legal.

FÒRUM DE REFLEXIÓ EDUCATIVA:

ENSENYAMENT PÚBLIC – ENSENYAMENT CONCERTAT

La inspecció educativa, per la seva condició itinerant i el seu treball de camp, és l'únic òrgan capaç de presentar a l'Administració l'anàlisi de la realitat dels centres escolars, en el seu funcionament, en les seves necessitats i en la seva problemàtica diària.

26. Els drets de pares i mares a l'elecció de centre no són il·limitats. Per suposat que l'Administració educativa, mitjançant la programació general de l'ensenyament, ha de facilitar aquest dret d'elecció en la mesura de les seves possibilitats. Una utilització responsable dels recursos impedeix a l'Administració fer una "oferta a la carta" de tots els serveis escolars, entre d'altres coses perquè els seus recursos tampoc són il·limitats.

És necessari adoptar d'altres criteris en el procés d'escolarització, més enllà del propi districte, per tal d'aproximar-se cada vegada més a la satisfacció de les demandes educatives particulars i col·lectives, en una societat cada vegada més dinàmica i més diversa.

27. La participació i implicació de pares i mares en l'educació és indispensable, no sols a través dels consells escolars, sinó també directament en les tutories i d'altres activitats dels centres. Per assolir aquest objectiu, tant l'administració pública com les empreses han de facilitar la conciliació de la vida laboral i familiar.

28. Les famílies de l'alumnat i la societat en general, haurien de ser més conscients dels costos que comporta l'ensenyament finançat amb fons públics. La gratuïtat de l'ensenyament obligatori és una exigència constitucional, però també ho és l'obligatorietat escolar. L'Administració educativa hauria de prendre accions legals en els casos de deixadesa dels pares en vers a l'educació dels seus fills.

29. Les famílies i l'alumnat de centres sostinguts amb fons públics han de poder optar, amb igualtat de condicions, a les ajudes que convoquin les distintes institucions públiques.

30. L'Administració pública ha d'optimitzar els recursos existents. Cal prioritzar les inversions amb molta cura, planificar els projectes tenint en compte tots els factors intervinents, valorar prèviament els beneficis educatius i socials, i ajustar al màxim els pressuposts. No sempre el problema detectat es resol amb una major inversió econòmica. L'Administració educativa ha d'introduir, sistemàticament en qualsevol projecte econòmic, una avaluació del rendiment obtingut, de manera que es justifiqui amb la màxima precisió el seu rendiment social i educatiu.

FÒRUM DE REFLEXIÓ EDUCATIVA:

ENSENYAMENT PÚBLIC – ENSENYAMENT CONCERTAT

31. Cada centre, conjuntament amb l'Administració, ha de concretar les seves necessitats reals, per tal de planificar les actuacions necessàries per a la seva millora, valorant els seus costos i rendiment.
32. Es proposa una prioritització d'inversions dedicades al funcionament del centres educatius que incideixi especialment en:
- a) L'organització i direcció de centres.
 - b) L'alumnat i el professorat en la seva acció educativa en el centre escolar.
 - c) La formació permanent del professorat.
 - d) Els recursos didàctics, especialment en l'àmbit de la tecnologia i la innovació.
33. S'han de tenir en compte i valorar no sols els costos de les infraestructures sinó també les futures despeses de funcionament i manteniment.
34. L'Administració ha de cobrir el cost real de la despeses de funcionament dels centres concertats, d'acord als criteris que conjuntament s'estableixin.
35. En tot cas, és absolutament necessari incrementar les inversions respecte al PIB: en aquesta comunitat autònoma, la inversió en educació no supera el 3% del PIB, una de les més baixes de l'Estat. L'objectiu ha de ser aproximar-se gradualment a la mitjana europea.

Palma, 7 d'abril de 2011

Els membres de la comissió del Fòrum:

Sra. Jacqueline Cardell Calafat	Sr. Andreu Crespí Plaza
Sra. Marta Monfort Miserachs	Sra. Graciliana Pascual López
Sr. Damià Pons Pons	Sr. Bartomeu Rotger Amengual
Sr. Bernat Sureda Garcia	